

"...Я НЕ ВІДЧУВ І НОТКИ НЕПОВАГИ"

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ЛЕОНІДА КРАВЧУКА

Минулого вівторка о 22 годині 25 хвилин літак Президента України Леоніда Кравчука приземлився у Бориспільському аеропорту. Тут же, біля трапа авіалайнера, Леонід Макарович відповів на запитання журналістів.

- Українське телебачення. Леоніде Макаровичу, обмаллю інформації про ваш візит до Федеративної Республіки Німеччини скористався "Маяк". Він дав сумнівної якості коментар, в якому наголошував, що Бонн не дуже радий зустрічам з керівниками суверенних держав. Наскільки це відповідає дійсності?

- Вважаю, що це чергова інсинуація, яких сьогодні немало не тільки щодо України, а й навколо інших суверенних держав співдружності, які на основі суверенітету ведуть незалежну політику з іншими країнами. Що ж до візиту до Німеччини, то я спиратимусь не на свою, а на професійну оцінку Президента, Федерального канцлера Федеративної Республіки Німеччина, офіційних ділових кіл. Усі зійшлися на тому, що ФРН має намір встановити з Україною найтісніші зв'язки - економічні, дипломатичні, політичні, культурні, ділові.

Нас сприймали як незалежну державу з усіма дипломатичними формальностями. Але головне в іншому - в тій щирості і відвертості, які виявили ділові кола Німеччини у питаннях співробітництва з Україною. Дні перебування були дуже насиченими. І ніде, підкреслюю, ніде і жодного разу під час численних зустрічей я не відчув і найменшої нотки неповаги до нашої держави. Навпаки, всі підкреслювали, що Україна - це держава, яка першою має бути в Європейському співтоваристві, у фінансових, економічних та інших структурах Європи. Тому "Маяк" видавав бажане для нього за реальне, або простіше, випустив черговий залп побрехеньок.

- Російська програма "Вести". Які найближчі перспективи україно-російських відносин?

- Вважаю, що як би не прагнули деякі сили в Росії посварити два великі народи, їм це не вдасться. Навіть парламент Росії, який поставив сумнівного плану питання про перегляд акта 1954 року щодо Криму, не змінить загальної ситуації. Тому що для такої постановки проблеми немає правових підстав. Більше того, у 1990 році в Києві ми з Борисом Єльциним підписали політичний договір, у шостій статті якого зазначається, що Росія не має територіальних претензій до України і навпаки. І друге. Того ж року в Криму проведено референдум. У бюлетені було внесено питання, чи бажають громадяни відновлення Кримської автономії в складі України. 93 відсотки населення сказало "Так". Отже, на основі сьогоднішніх правових документів і референдуму Крим є частиною України. І мене радує позиція Президента Росії, який, двічі виступаючи, підтвердив відсутність взаємних територіальних претензій.

Питанню Криму я надаю такої великої уваги передусім тому, що його дальше мусування поставить під сумнів Хельсінкські угоди, всі домовленості та договори післявоєнного періоду. Під знаком питання можуть опинитися мир і спокій у нашому регіоні.

У той же час я переконаний, що ніколи росіянин не підніме руку на українця, або українець на росіянина. Бо це негідно звання цивілізованої людини. І коли мене запитують про проблеми росіян в Україні, я просто не знаю, що відповісти. Можливо, комусь дуже хотілося б, щоб вони були, але ми з перших своїх кроків до незалежності чітко заявили, що не ділимо людей на своїх і чужих за національними чи іншими ознаками. Всі ми - народ України. І якби Верховна Рада Росії керувалася принципами гуманізму, загальнолюдських цінностей, то таких питань, які вона ставить щодо Криму, не виникало б. Тому я покладаю надії на мудрість російських демократів, духовних спадкоємців тих, хто в далекі часи викупив нашого Шевченка з кріпацтва. Саме вони не допустять, щоб ми посварилися в сьогоднішній складній ситуації.

- "Правда України". Леоніде Макаровичу, інколи можна почути сумніви щодо доцільності закордонних поїздок...

- було б наївно вимагати, щоб одразу після чергового візиту поліці магазинів ломилися від різного добра. Але водночас я розумію і людей, які втомилися чекати. Проте ми маємо усвідомлювати - дорога до радикальних економічних змін торується не день і не два. І для того, щоб нас визнали як партнерів, щоб у цивілізованих, високорозвинутих країнах з'явилося бажання співпрацювати з нами, потрібен час.

Щодо результативності цієї поїздки, то ми домовилися, що найближчим часом Україну відвідають представники Федерального канцлера, ділові люди. З останніми, до речі, велися конструктивні переговори щодо конкретних програм. У майбутньому нас чекає розробка широкої програми співробітництва між ФРН та Україною. А мій візит до Німеччини є її складовою частиною.

- "Голос України". Леоніде Макаровичу, ми знаємо, що південь України - це не тільки Крим, як вважає російське телебачення. Але це, так би мовити, їхні проблеми щодо знання географії. Українців же

цікавить інше - якщо німці, яким Росія запропонувала селитися на військовому полігоні, скористаються гостинністю українського народу і почнуть переселятися до нас, виникнуть певні економічні проблеми. Чи обговорювалося дане питання з урядовими колами Федеративної Республіки Німеччини?

- Звичайно. До Києва прибуде уповноважений Федерального канцлера, оскільки це проблема обопільна. Німецька сторона зацікавлена в її вирішенні. Ми ж не просто робимо жест доброї волі - це невід'ємне право депортованих націй повернутися на землі своїх предків. Україна намагається його забезпечити.

При цьому ми не робимо нікому ніякої ласки, а виконуємо нормальні міжнародні угоди. І я хотів би, щоб усі чітко усвідомили - не раптово ми почали ставитися прихильно до когось, а послідовно й чітко проводимо в життя норми міжнародного права.

Василь Туглук,
спеціальний кореспондент
"Голосу України".

Голос України. - 1992. - 6 лютого. - С. 2.